

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus. vi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

De questiōibus impertinētibus

Casus.v.

Veritutur quanto vtrum
recidivās teneat cōfiteri pecca-
ta q̄ al's est confessio: Ad qđ re-
spondeo q̄ fm. s. Tho. in. iij. d. xxv. q. j.

ar. iii. de hoc sunt tres opinōes. Prima
est q̄ talis teneat oia etiā in particulari re/
cōfiteri: si cōfiteat alteri vel eide sed imē
mori. Secunda p̄o q̄ nec in particulari nec
in generali teneat. Tertia p̄o ēzq̄ teneat so/
lū ad reconstendū in generali: etiam in
speciali q̄ntu sibi videt expedire idirecte
ranc̄ ad illud sine quo non potest debitu
remediu adhiberi suis petis. Ut ybi gra
Si aliq̄ freq̄nter lapsum carnis ex aliquā
occasione passus sit: illa p̄ satisfactionē
amputeſ. Hanc tertiaz (alijs reprobatis)
sequit̄ sc̄us Tho. et Pisa. q. confes. q. et
Ray. et sum. confes. li. iij. ti. xxiiij. Et est
rōnabilis. quia ita facienda est cōfessio vt
q̄s satisfactionē intentō ecclesie que intēdit
vt remediu adhibeat p̄cō. Videlicet igitur
ad hoc teneri q̄ freq̄nter p̄tra id q̄ sacer-
doti dixit vel p̄missit lapsum est in idēz ex
suetudine. q̄ tūc graui⁹ peccat. extra de-
cōsue. c. vi. Lanto grauiora sunt p̄tā q̄n-
to diuitius infelice aiam detinet̄ z. et gra-
uior tunc remedio opus est vt p̄tā d̄ ce-
tero caueat. Enī q̄n confiteat: teneat dicere
freq̄nter se lapsūm in rale peccatū. Itēz q̄
ex naturali inclinatiōe: q̄a tūc oportet pe-
nitentiā esse proportionata ad moderan-
dū illā inclinationē. sicut ei q̄ est nature ca-
lide et lubrice magis expedit aq̄ potus q̄
psalmodia. Itēz q̄ ex cōmoditate peccādi
puta q̄r̄a q̄r̄a tenet̄ in domo: et cōse-
quēt̄ habet ad vota. Si tñ tu cōmodi-
tē subtraxisti: videtur q̄ tu non teneas.

Sed p̄tra. quia hoc in nulla lege ē scri-
ptum. Sol. Hoc p̄tualiter p̄tinet in p̄ce/
pro ecclie de confessione: q̄ intēdit vt taliter
confitearis q̄ possis curari. Secundo. q̄r̄
de p̄nia dist. i. in c. mensuram. dicit: Non
est necesse vt que semel confessi sum: de/
novo confiteamur. Sol. Verum est dire/
cte. sed secus indēcte. q̄ p̄prie nō est cōfi-
teri p̄tā p̄terita sed p̄sentia. Elice conclu-
sionēs.

Prima. Non est necesse reconfiteri pec-
cōfatio. Petrus aut̄ ybi s. q. j. art. q. sic

cata semel rite cōfessa: nisi quādo sine eis
non p̄nt sufficiēt cōfiteri p̄ntia.

Secunda. Hoc aut̄ est: q̄n freq̄nter la-
ber̄ ex s̄uetudine vel roboze aut inclina-
tione corporea: aut cōmoditatē et gene-
raliter quacūq̄ occasione.

Tertia. Si tu es certus q̄ aliquā noui-
tate q̄ non recidivabis: non tener̄ ve vis-
der̄: quia tam remedium est appositum.
Est peccatum sit grauius in habitudine
ad peccata: tamē ista grauitas nō est el̄
sentialis ei.

Casus.vi.

Veritutur sexto: vtrz ex/
ses in mortali possit explere sa-
tisfactionē inunctā p̄ his de q̄/
bus fuerat an cōtr̄? Ad hoc responderet
Guil. et Petr⁹ de pal. iij. dist. xv. et Rich.
ac Sco. ibidem. et Pisanus. in tñ. satisfa-
ctio. et multi multa loquunt̄. verūt̄ forte
nō vere dissontant. Pro fundāto igitur
accipio dictum Petri de pal. in. iij. q̄ quis
non ad hoc p̄polit̄: q̄ duplex est satisfa-
ctio. s. sacramentalis: que fit ex inunctōe
sacerdotis dispensantis sacramenta. Et
virtuosa: que sez fit ex p̄tute p̄nie pugnan-
tis contra peccatū. Deinde dico cū Sco-
to: q̄ penitens q̄ sine causa non implet pe-
nitentiā inunctam et acceptata; comitit
inobedientiam mortalem. Utrū p̄o eam
possit in mortali explere: sanctus Tho. in
iij. ybi s. dicit q̄ quidam dixerunt q̄ sic.
sed est inquit impossibile. q̄a oportet ope/
ra satisfactoria esse deo accepta: cum nō s̄it
at ei satisfactio fm equalitatem: sed fm ac-
ceptationem: que acceptatio non est respe-
ctu eo rū que non placent: cuiusmodi sunt
opera peccatoris. Subiūgit aut̄ q̄ satisfa-
ctio que fit per opera relinquentia post se
effectum non est iteranda necessario. quia
si talis peniteat: illa satisfactio erit acce-
pta deo in suo effectu. sed tamen eam que
transit oportet iterari: non aut̄ confessio/
nem. quia hoc doctores non dicunt. Hec
ille. Videlicet aut̄ velle Rader mentē sancti
Tho. esse: q̄ si effectus ieiunij iam trāsil/
set quando redit contrito: non valeret sa-
tisfactionē.

S 5

Tractatus

III

Vicit. Tertia conclusio est: qd qm hō de obi
est cōtrit⁹ ⁊ cōfessus ⁊ absolvitus acceptra
penitētia si illam pagat in mortali nouis
ter cōmissio liberat se ab iniunctō sacer/
doti: neq; incurrit inobedientia: sicut si eaz
non fecisset, qd nō est fortius vinculū con/
fessoris qd dei vel ecclie. Sed hō in mor/
tali existens implēdo p̄ceptū dei de hono/
re parentū: vel ecclie d̄ ieiunio ecclie qd̄ra
gesimā: se ab illa obligatiōe liberat. Et
h̄ sitr. Qd aut̄ satisfactio relinq̄t effectū:
redeunte charitate: valet rōne charitatis
z ex iniunctione sacerdoti. Hec ille. Vl/
def aut̄ r̄nbi qd opino sci. Lbo. sit eadē
cum ista. qd sc̄tūs Lbo. loquī de satisfac/
tione fētua: vt pat̄ ex rōne sua. Dicen/
dū igit̄ videt̄ qd talis recidivā si expleuit
iniunctā satisfactiōe in mortalitā: nō tenet
replicare illā in specie maxime cū null⁹ sci/
at se esse sine mortalitā: sed sufficit si satisfac/
tia deo p̄ bona opa. Qd si non facit: non
peccat mortalit̄. sed in purgatorio exoluet
equivalence iniuncte sibi: nisi fuisset iniuncta
excessiva. quia eo casu exoluet tñ debita
petis: fm Lāp. lviij. dist. xix. Lū ḡ dicit san/
ctus Lbo. qd si transit reiteranda est: non
intelligit eadem in specie. sed equalenter.
Et cum d̄ qd si relinq̄t effectū erit acce/
pta in eo: intelligit qntū se excedit ille effec/
tus. Ita p̄bi ḡfa: qd si effec̄t̄ tot⁹ feiunij
relinq̄t̄ est vt. z qn̄ supuenit charitas iam
nō est nisi vt. v. illa satisfactio nō eff̄z acce/
pta nisi vt. v. z alia qn̄s oportet aliud
supplere. et hoc intendebar R̄ider: vt vide/
tur. Sed contra. Peccata tua elemosynas
redime: Daniel. lviij. z tamē constat qd
ille rexerat in pctō. Sol. Elemosyna res/
linquit effectū fm sc̄m Lbo. Ecclita in/
tendebat Daniel qd peniteret regem. Et
ce igit̄ conclusiones.

Prima. Penitēs est debitor: pene satis/
factori rōne peti cōmissi: z rōne iniuctio/
nis a sacerdote: sic qd etiā sacerdos iniū/
git maiore debito: tenet tñ ad eam.

Secunda. Si sacerdos iniūgit satisfac/
tionē minore debito peti: penitens tenet
supplere residuum. si aut̄ maiore: tenet eam
explere. si tñ an explētione moriat: nō sol/
vet nisi debita pctō in purgatorio.

Tertia. Qui iniunctā satisfactionē nō
relinquentē effectū explet in moreali ro/
tam: tenet repeterē nō eandē in specie sed
equalente. Si aut̄ effectum relinq̄t̄ tenet
equalente tantū repeterē qntū de illo esse
etū sine charitate transiuit.

Quarta. Qualitercūs expleat p̄nia
est ppter hoc necessario iterāda cofessio.

Casus. viij.

Veritut septimo Vtr

qd libet christian⁹ tenet feiunā
re rotā qd̄ra gesimā. Ad hoc re/
spōdet oēs doctores qd libet tenet. Qd
patet Primo: quia d̄. v. dist. In his reb/
in qd̄ n̄ib⁹ certū scriptura statuit: mos pol/
puli/mos dei. Nec refert vtr̄ voluntas p̄n/
cipis p̄bis aut fac̄t̄ declarat. ff. de legib.
l. de qd̄. Upde obligat rōnabilis z plērī
pta consuetudo. d. v. c. illud. et c. illa. Se/
cundo: qd̄ videt̄ exp̄sse p̄cipi de cose. d. iij.
non licet. et c. nō oportet. et c. placuit. et
di. v. qd̄ragesimā. Sed intelligit: siq; po/
test. Pro qd̄ nota duas regulas. Prima est
sci. Lbo. lviij. dist. xv. z talis. Quilibet p̄
z debet conservare vitam z robur necel/
rium ad ea qd̄ sibi incumbunt facienda necel/
sario p̄o vita vel officio vel societate con/
venientiū: vel respectu eorū qui facere p̄t
meliora feiunā. Et intelligit: incubere ne/
cessario: quando als esset notabile dānuz
vel notabile in cōmodū. Et simili intelligi
go de officio z societate quā relinq̄re non
potest sine in cōmodo: vt cum qd̄s icidet
in latrones forte si solus esset: vel siq; re/
linq̄ret officiū vix possit viueret: vt cursor
vel laborator z h̄mōi. Qui cum p̄dici p̄
ieiunare dicis posse. Secunda est Gul. z
Pisani talis. Si cum p̄dici certus es qd̄
nō possis: nō req̄ris dispēsatio. Si es du/
bius: cōsule quēlibet peritum z bonū: pu/
ta medicū conscientiaz vel confessorē bo/
num z prudentē. Qui si non remanet du/
bius: sta iudicio eius sine alia dispēsatioē
Si aut̄ remanet dubi⁹: oportet adire pla/
tum qui non solum declaret: sed declaret
autoritatib⁹ dispēsando. Unde p̄ete ep̄i/
scopum si potes fm Gul. et Hostien. et
Petrum de palude. Simautem: p̄ete pa/
rochianum. Ab ista regula credo nullum